

GRUPO ESPERANTISTA
"FIDO
KAJ ESPERO"
VALLADOLID

AÑO 1996 MARZO-ABRIL

Número 167

DIRECCION POSTAL: Apartado 119; 47080 VALLADOLID

Adherido a la FEDERACION ESPAÑOLA DE ESPERANTO

EDITORIAL

CONSIDERACIONES, A MEDIA VOZ

Todos, los que estamos integrados en una Asociación, como es en nuestra Ciudad, el Grupo Fido kaj Espero, la Federación Española de Esperanto, a nivel nacional y la Asociación Universal de Esperanto, a nivel internacional, hemos leído en algún medio informativo, noticias más o menos, esporádicamente, relacionadas con el Esperanto y ello ha sido motivo para que conocidos y amigos se sintieran en el deber y en la obligación de hacer un comentario, en general, en sentido positivo.

Lamentablemente, la actual situación que desde hace años viene padeciendo el movimiento esperantista de Valladolid, hace que esas noticias no aparezcan en la prensa local y ello origina el que la gente piense que **ESPERANTO** esté en una situación de crisis y, para decirlo en términos médicos, a punto de infarto.

Nada más lejos de la realidad, si nos detenemos a considerar algunos de los acontecimientos más importantes del movimiento esperantista ocurridos en los últimos días. Así, merece ser destacado el hecho de que el Premio Nobel de Economía Prof. **SELTEN**, a instancias del esperantista murciano sr. Pérez Ovilo participó en un Seminario sobre la Teoría de los Juegos organizado por la Universidad de Murcia y en la que la Conferencia de Clausura fué pronunciada en Esperanto.

Aún cuando la información sobre el Esperanto, actualmente, escasea en España, un nuevo libro de estudio en español, según las modernas técnicas de la enseñanza de idiomas, ha visto la luz recientemente. Este libro, cuyo autor es Miguel G. Adúriz titulado Esperanto, curso del idioma internacional, va acompañado de una Clave con la solución de los ejercicios.

LA DELEGITA RETO DE U.E.A.

En la dua Kongreso de Esperanto okazinta en 1906, en la svisa urbo Genevo kaj al dank'al la iniciato de Alphonse Carles el Francio, oni aprobis la starigon de konsuloj por plenumi reciprokajn servojn inter la esperantistaro. La konsuloj kune kun la fondiĝo de nombraj kluboj en la plej gravaj urboj, pretendis starigi reton por la praktika utiligado de Esperanto tra la tuta mondo, ni ne forgesu ke tiam ne ekzistis la Universala Esperanto-Asocio. La nombro de la konsuloj, rekte elektitaj de la lokaj asocioj, estis en la unua jaro, 120; 232 en 1907 kaj 303 en 1908.

Tamen ĉi nova posteno ekigis problemon ŝuldata precipe pro la nomo, ĉar konsulo estas diplomacia posteno agnoskita de la Internacia Juro kaj regulita de Internacia Traktato, kies ĉefa tasko estas protekti la naciojn eksterlande. Pro tio, en multaj ŝtatoj ne estis akceptita tiun nomon, ĉar ĝi povus krei konfuzon.

En 1908 Hector Hodler (Svislando) kreis la **Universalan Esperanto-Asocion (U.E.A.)**: La origino devenis el diversaj faktoroj, unu el kiuj estis la naskiĝo de Ido, rezulto de adaptiĝo de Esperanto. Unu el la ideoj de Hodler estis ke Esperanto jam ne devis esti lingvo uzebla estonto, sed ĝi povas esti utila en tiu momento, por la uzantoj en la tuta mondo. Tamen, por atingi tion estis necese fondi asocion de personoj, kiuj uzis Esperanton en siaj rilatoj, komercaj, turismaj, personaj, k.t.p.

Tiamaniere la konsuloj farigis delegitoj de UEA. Ĉi nova posteno estis honora kaj senpaga, kaj kiu ajn membro de UEA povas uzi libere la servon kaj demandi pri turismo, edukado, industrio, k.t.p. plenumante la kondiĉojn menciitajn sur la Jarlibro kiun ĉiu membro de U.E.A. ricevas ĉiujare.

Dum la du mondmilitoj, kaj uzante la servojn de delegitoj de UEA, estis ebla la kontaktoj inter la kaptitaj soldatoj kaj iliaj familianoj, kaj, kelkfoje kune kun la Ruĝa Kruco oni vizitis ilin en la militkaptejoj.

UEA-delegito povas esti iu ajn membro de U.E.A. ekde la dua jaro post ĝia aliĝo. En ĉiu lando ekzistas ĉefdelegito, lokaj delegitoj en urboj aŭ vilaĝoj kaj fakaj delegitoj specialistoj en unu fako (juro, arkitekturo, medicino, turismo, k.t.p.) aŭ hobia (filatelio, fotografio, k. a.)

En nia regiono Kastilio kaj Leono estas nur delegito de UEA en Valladolid.

L. Hernández
(adaptiĝo de artikolo de JMRH en Gazeto Andaluzia)

LA ORGANIZACION ESPERANTISTA

El deseo humano de tener un idioma internacional, fácil y neutral, es muy antiguo.

Ya en la edad moderna, **Descartes** y **Liebnitz** llevaron a cabo diversas tentativas para realizar esa aspiración, sin conseguir un resultado satisfactorio. En España, anteriormente, lo había intentado **Raimundo Lulio** y deseado el gran filósofo **Luis Vives**. Después del fracaso del **Volapuk**, que tantas ilusiones despertó, el sabio oculista polaco Dr. L. Zamenhof lanzó a la publicidad, en 1887, su idioma internacional al que luego se llamó **ESPERANTO**,

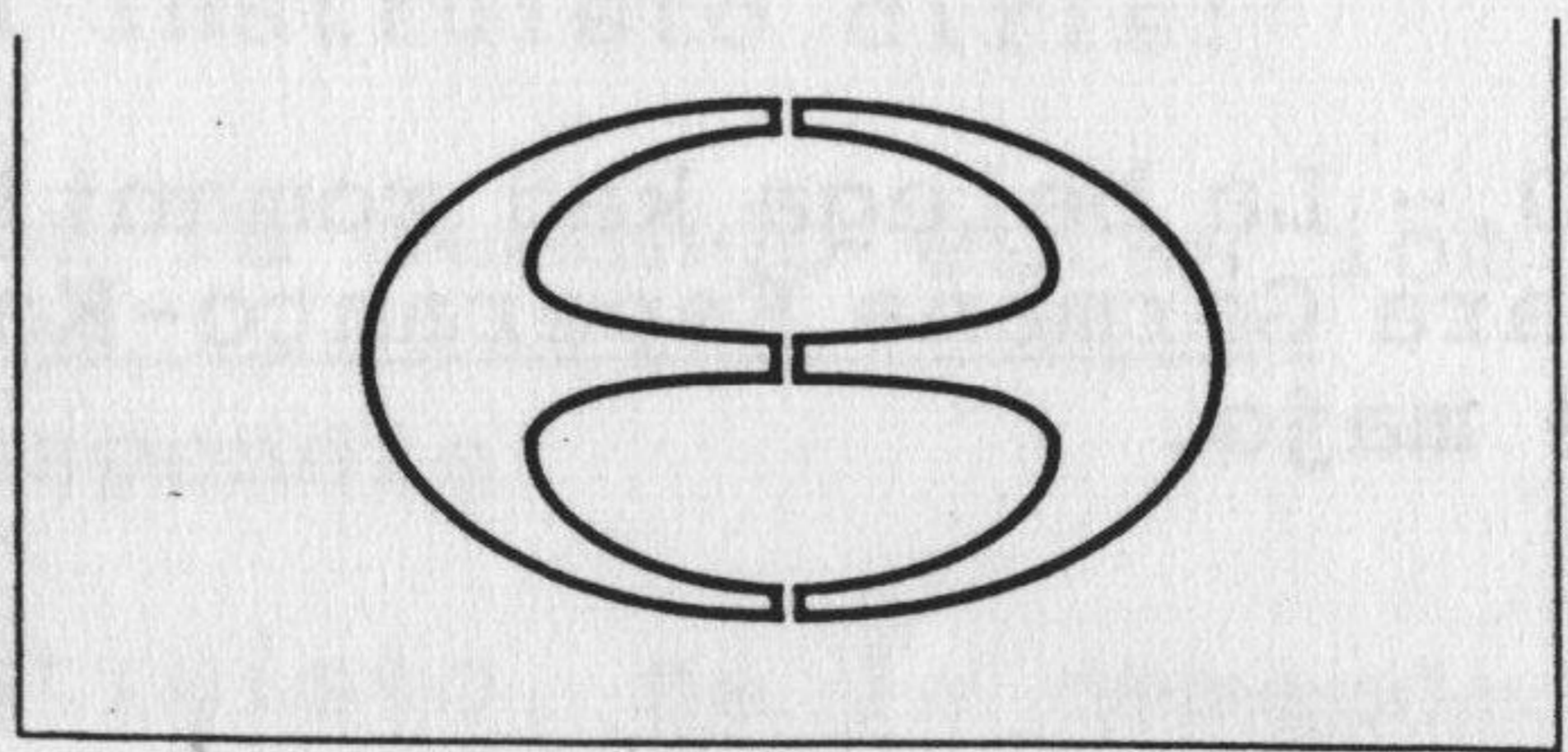
Su aparición fué recibida con gran aprobación por parte de filólogos y políglotas, que comprendieron inmediatamente la perfecta concepción del idioma, que, efectivamente, empezó a extenderse por todo el mundo civilizado. Los esperantistas se agruparon en asociaciones en cada nación, y, en 1.905 tuvo lugar el primer **CONGRESO UNIVERSAL DE ESPERANTO**, en **BOULOGNE SUR MER** (Francia), en donde se sentaron las bases de una acción conjunta y unitaria.

Desde entonces, salvo los años marcados por la guerra, se han ido sucediendo los **Congresos Internacionales**, de los cuales tres, han tenido como sede a España. **Barcelona** (1908), **Madrid** (1968) y **Valencia** (1993).

El idioma se ha ido consolidando en homogeneidad e inalterabilidad fundamental, y tan solo ha recibido las aportaciones requeridas por el progreso de la ciencia y de la técnica, cuidadosamente controladas por la *Akademio de Esperanto*, suprema autoridad lingüística que vela por la pureza del idioma.

En España la **FEDERACION ESPAÑOLA DE ESPERANTO** es la que coordina la acción de las sociedades y grupos locales, edita el **BOLETIN** y está adherida a la **ASOCIACION UNIVERSAL DE ESPERANTO**.

La sede se encuentra ubicada en **MADRID**

TRA LA MONDO

U.K. EN PRAGO.- 2.000 kongresontoj jam aliĝis al la 81-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO okazonta en PRAGA de la 20-a ĝis la 27-a de Julio de la nuna jaro. La arta programo dediĉos specialan atenton al teatro por inde festi la centjariĝon de la Esperanta-teatro. En lando fama pro sia muziko, memoru la nomojn de mondfamajn komponistojn kiel Smetana, Martinu kaj Dvorak, ne mankos muzikajn programerojn. (El ESPERANTO Marto 1996)

PENTEKOSTO EN ANTVERPENO.- En tiu urbo, unu el la plej allogaj el la turisma vidpunkto, okazos de la 24-a ĝis la 27-a de majo kultura kaj turisma renkontiĝo.

La programo, konsistos el ekskursoj, vizitoj, kaj ĉio gvidata de lokaj esperantistoj kiuj akompanos al la gepartoprenontoj.

La nombro da gepartoprenantoj estos maksimume 70, por ke la renkontiĝo estu malgranda kaj intima. (EVENTOJ N° 94).

NOVA BILDLIBRO PRI ASTERIKS.- Baldaŭ estos je la dispono de ĉiu amanto de la bildlibroj, nova titolo de la serio ASTERIKS, kies titolo estas ASTERIKS KAJ NORMANOJ. Represo de la aliaj titoloj jam aperintaj estas antaŭviditaj. (EVENTOJ N° 94)

TEATRO EN ESPERANTO.- La plej famaj grupoj kaj artistoj de la esperantista mondo partoprenos en la 15-a Internacia Literatura Forumo kun la titolo TEATRO EN ESPERANTO, CENT JAROJ POSTE okazonta de la 5-a ĝis la 9-a de Julio en la hungara urbo **EGER**.

VALENCIA KONGRESO.- La 27-an kaj la 28-an de la nuna monato okazos en la vilaĝeto **EL PUIG** situanta 15 k-moj de Valencio, la 7-an Kongreso de Esperanto de la Valencia Federacio kaj Murcio.

Kiel kongresejo funkcios la "Casa de la Cultura de la Marina" situanta apud la monaĥejo, unu el la plej gravaj turismaj vidindaĵoj de la urbeto.

GERMANOJ EN AUGSBURGO.- La belega kaj romantika germana urbo Augsburg gastigos la nunjara Germana Esperanto-Kongreso okazonta de la 24-a ĝis la 27-a de majo.

HUMORO

Un antiguo combatiente contaba:

- Llegó un momento en que la batalla se tornó verdaderamente encarnizada. El caso es que éramos sólo cinco contra setenta..
- ¿y cómo acabó el combate?
- pues huyendo los cinco a todo correr.

- Pepe, tu irás al cielo

- ¿por qué, mujer?

- Porque eres muy raro, y el cura ha dicho en el sermón que son muy raros los que van al cielo.

-Vi nepre manĝu fruktojn se vi volas resti sana. Sed ne senŝeligu la fruktojn ĉar en la ŝelo troviĝas la vitaminoj...

Kiujn fruktojn vi preferas?

- Kokosojn.

- La oksigeno estas nepre necesa por la vivo. Oni eltrovis ĝin en la jaro 1703.

- Kaj kiel oni vivis antaŭe?

En ekzameno la instruisto diris:

- Ŝajnas al mi ke la demando estas iom malfacila.

- La lernanto respondis:

- Ne sinjoro instruisto, ne la demando sed la respondo..

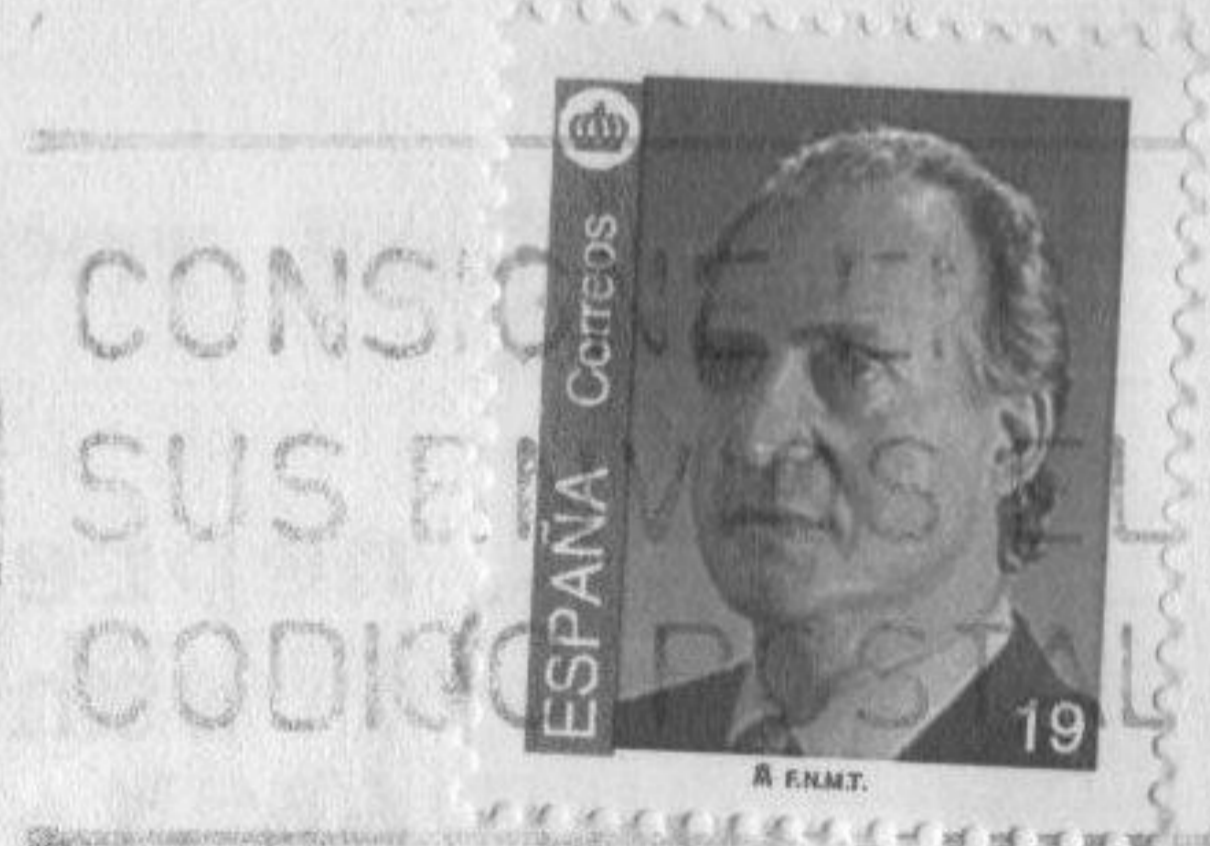
TRA LA MONDO
ORDEN

DICCIONARIO DE TUDELA

De nuevo tenemos a la venta el diccionario Español-Esperanto de Tudela, que en estos momentos es el único de buena calidad existente en el mercado esperantista.

Los que esteis interesados en adquirirlo, podeis escribir al Apartado 119 de VALLADOLID, y se os enviará a reembolso, o ponerlos en contacto, si sois de esta ciudad, con el teléfono 260086. El precio del diccionario es de 900 pts, mas gastos de envio.

PERIODICO

Grupo Esperantista
Apartado, 119
47080 VALLADOLID

Valencia Esperanto Federacio
Gran Vía Fernando Católico 45
46008 VALENCIA